

Rovaniemi 253 - 1956
M. Paloniemen kaivaus

- Sivut 1-3 teksti
- 4-6 kartat
- 7-8 Valok. taulut
- 9 yleiskuva

1955-56 Rovaniemi Kaivos
Kaivosalue
Alueen maastokuva kaivoksen
maastokarttaan liitettinä

Vuonna 1955 Kaivoksen kaivauksella kaivon-
kaivauksella aloitettiin tutkimusta (kts. A. Kartan karto-
sta Kolpa 4). Tutkimus tehtiin 1955, jolloin maastokir-
joitukset ja maastokuva kaivoksen suorittettiin.

Asiantuntijana on v. 1954 töydyntä maastokuva A. KKA-
n. Kaivoksen kaivauksella kaivon 3 (kts. A. Kartan
kartoista Kolpa 3). Tutkimus aloitettiin Kaivoksen
kaivon maastokuva, n. 3 maastokuva. Tutkimus
kaivon maastokuva puolin Kaivoksen kaivon kaivon, joka
on kaivon maastokuva poikki maastokuva maastokuva
kaivon maastokuva aloitettiin maastokuva ja maastokuva
kaivon maastokuva maastokuva maastokuva kaivon maastokuva.

Toinen koe on avattiin maastokuva maastokuva
n. 3 maastokuva maastokuva maastokuva, tämä koe on
kaivon maastokuva maastokuva. Alaraja 76.3 m

Tämä koe on avattiin maastokuva maastokuva
n. 3 maastokuva maastokuva maastokuva, tämä koe on
kaivon maastokuva maastokuva.

Kaivoksen maastokuva maastokuva maastokuva
n. 3 maastokuva maastokuva maastokuva, tämä koe on
kaivon maastokuva maastokuva.

Kaivoksen maastokuva maastokuva maastokuva
n. 3 maastokuva maastokuva maastokuva, tämä koe on
kaivon maastokuva maastokuva.

Kaivoksen maastokuva maastokuva maastokuva
n. 3 maastokuva maastokuva maastokuva, tämä koe on
kaivon maastokuva maastokuva.

Jat. 3.6.1957

Rovaniemi 253 -1956, sivu 1

KOLPENE 3

Kaivauskartat liitteenä

KM 13985:1-694

Rovaniemen kauppala

Kolpeneenperä

Alueen omistaja: Kolpeneen

huoltolaitoksen kuntainliitto

Vuonna 1955 Kolpeneen kivikautisella asuinpaikka-alueella aloitettuja tutkimuksia (kts. A. Hopiston kertomusta Kolpene 4) jatkettiin kesällä 1956, jolloin allekirjoittanut sai tehtäväkseen kaivausten suorittamisen.

Asuinpaikan on v. 1954 löytänyt maisteri A. Erä-Esko. Kaivauspaikaksi valittiin Kolpene 3 (kts. A. Erä-Eskon kertomusta Kolpene 3). Paikka sijaitsee Kolpene 4:n alapuolella olevalla terassilla, n. 3 metriä alempana tätä. Aluksi kaivettiin alue molemmin puolin Erä-Eskon tekemää koeojaa, joka oli tehty terassin poikki muinaisesta rantavallista ylöspäin harjun eteläpuolella oleville niityille ja alueen koillispuolella olevalle hiekkakuopalle menevien teiden risteykseen.

Toinen koeoja avattiin hiekkakuopan itäpuolelle n. 30 metriä ensimmäisestä alueesta, tästä koeojasta kaivausta laajennettiin itäänpäin.

Hiekkakuoppa jäi näiden kahden kaivausalueen väliin. Sen eteläreunassa saattoi todeta kulttuurimaata, joitakin kvartsi-iskoksia ja kiviesineen katkelma hiekkakuopan reunalta niin ikään löytyi.

Kaivausalueen vaakitusten kiintopisteenä käytettiin Kolpeneen huoltolaitoksen hallintorakennuksen kivijalassa olevaa tarkkavaakitusten kiintopistettä, jonka korkeus on 87,63 m. Asuinpaikan alarajan korkeudeksi saatiin näin n. 76,3 m.

Kaivausalueen itäpuolelle tehtiin vielä muutamia koekuoppia, joissa eräissä voi todeta kulttuurikerrosta. Mitään löytöjä ei näistä kuitenkaan tehty.

Kaikkiaan kaivettiin n. 550 m². Kulttuurikerroksen paksuus oli suurimmillaan n. 40-45 sm, alueen laitamilla

sitä oli vain muutaman senttimetrin vahvuudelta. Vahvimmilla alueillaan kulttuurikerros oli voimakkaan punaruskeata, liesien ympärillä vahvasti palanutta.

Kiinteitä muinaisjäännöksiä kaivausalueilla löytyi kaksi selvää kivettyä tulisijaa. Nämä sijaitsivat kaivausalueella I ruudussa B:4 sekä kaivausalueella II ruudussa E:6. Näiden lisäksi oli todettavissa useissa kohdin palaneita kiviä hiili- ja palomaaläiskien ympäröiminä, ilmeisesti hajallaan olevia tulisijoja. Tulisijat ja niiden jäännökset sijaitsivat verraten rajoitetulla alueella kaivetun alueen keskipaikoilla. Ehjänä säilyneiden tulisijojen läpimitta oli n.70-80 senttimetriä. Useita tulenpidon jälkiä, mahdollisesti maan pinnalle tehtyjen nuotioiden jäännöksiä alueella myös löytyi. Osa niistä varmaankin oli myöhäisten nuotioiden jälkiä. Mitään asuntoon viittaavia paalunjälkiä ei löytynyt.

Kiviesineistöä löytyi molemmilta kaivausalueilta, enemmän kuitenkin kaivausalueelta I. Vallitsevina ovat latteat pohjalaistyyppiset kirveet ja niiden teelmät ja käkelmat sekä tuurat. Yksityisistä esineistä mainittakoon liuskeveitsi (13985:664), liuskeinen nuolenkärjen katkelma (13985: 417) sekä kourutaltta (13985:666)

Keramiikkaa löytyi muutamia palasia, enimmäkseen kaivausalueelta I, n. 20 sm:n päässä Erä-Eskon koeojasta. Keramiikka on vanhemman tyyppillisen kampakeramiikan aikaista eli Äyräpään tyyliä II:1. Palaset on koristettu kampaleima- ja kuoppapainanteilla.

Kvartsiesineistöä ja -iskoksia löytyi runsaasti. Esineiden joukossa on useita erityyppisiä kaapimia, iskukiviä ja nuolenkärkiä.

Kaivajat olivat Rovaniemen kauppalan töissä olevia oppikoululaisia. Piirtäjänä toimi Märtha Paloniemi.

M. Paloniemi
M. Paloniemi

Valokuvat (kuvaliite):

1. Kaivausalue I SW-suunnasta, taustalla hiekkakuoppa, sen takana näkyy Kolpeneen huoltolaitoksen 2-rakennus.
2. Kaivausalue II S-suunnasta. Aluetta kaivettiin koeojan itäpuolella. Asuinpaikan alaraja ulottui suunnilleen kuvan keskellä näkyvän männyn korkeudelle.

3. Kolpene 3 W-suunnasta. Etualalla kaivausalue I peitettyinä. Vasemmalla näkyy hiekkakuopan reuna, sen takana heikosti näkyvien poikien kohdalla kaivausalue II:n yläreuna.

4. Kaivausalue I NO-suunnasta.

5. Kaivausalue II SO-suunnasta.

6. Kaivausalueelle II tehdyn koeojan profiili.

Kulttuurikerros ulottuu seinämään piirrettyyn viivan saakka.

7. Liesi kaivausalueella I ruudussa B:4.

8. Liesi kaivausalueella II ruudussa E:6.

Koivene 3
Rovaniemi 253 - 1956, sivu 8

M. Paloniemi
1956



1. F 21201



2. F 21202



3. F 21203



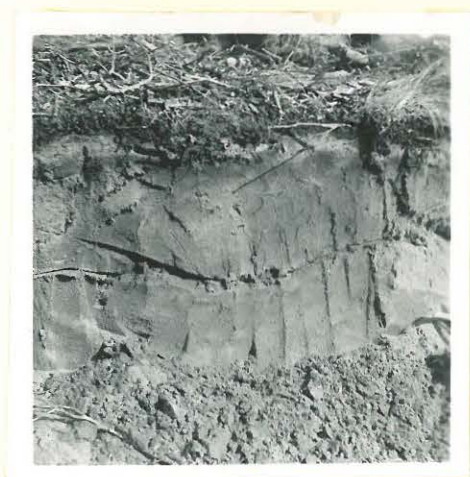
4. F 21204

Kolpene 3
Rovaniemi 253 - 1956, sivu 7

M. Paloniemi
1956



5. F 21205



6. F 21206



7. F 21207

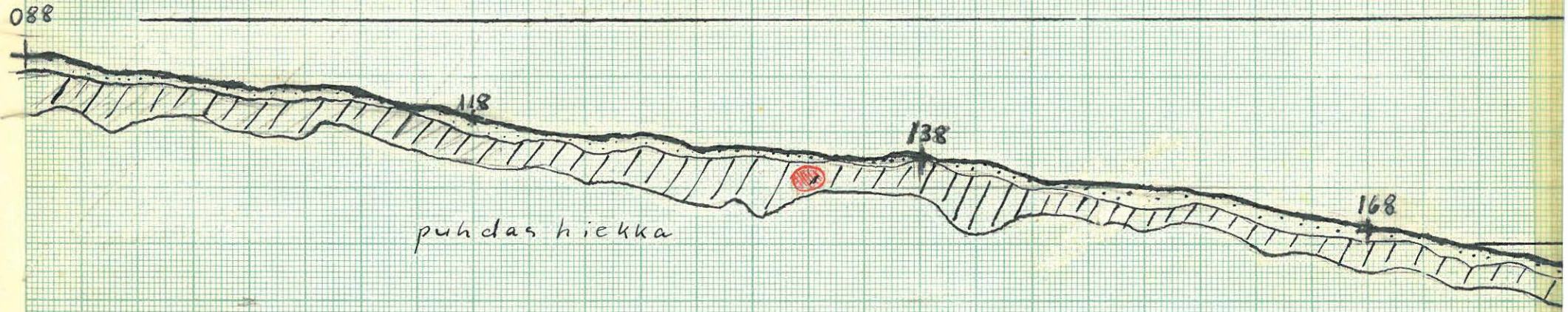


8. F 21208

0 1 2 3 4 5 6



Rovaniemi [293] - 1956, niv. 6



puhdas hiekka

7

8

9

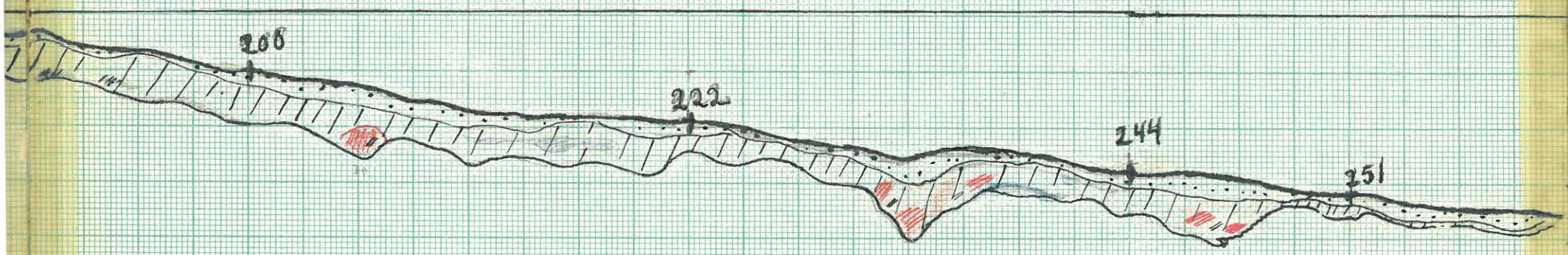
10

11

12

13

14

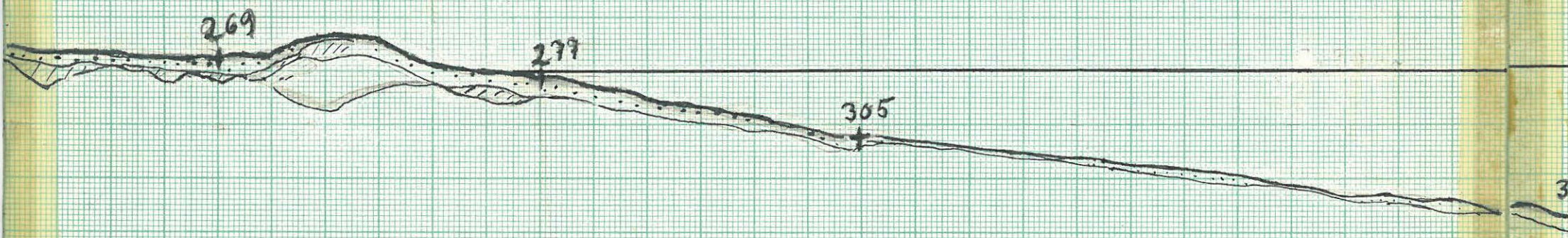


208

222

244

251



Kolpene 3, profiilipiirros

1:25 $100 = 00 = 78,74$ M. Paloniemi
1956

— = turve (n. 2 sm)

— = harmaa hiekka (2-10 sm)

— = punaisen ruskea hiekka

— = hiili ja palanut maa

— = saviläiskä

